

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **J. H.**, zastoupený advokátem Mgr. et Bc. Peterem Mrázikem, se sídlem Pražákova 1008/69, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, za účasti: **I) E.ON Česká republika, s. r. o.**, se sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, České Budějovice, **II) CETIN a. s.**, se sídlem Českomoravská 2510/19, Praha 9, **III) I. N.**, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 3. 2020, č. j. KUZL 20634/2020, sp. zn. KUSP 3835/2020 ÚP-Mor, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 7. 2021, č. j. 29 A 84/2020 - 69,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Magistrát města Zlín (dále jen „stavební úřad“) po provedeném společném územním a stavebním řízení rozhodl rozhodnutím ze dne 11. 11. 2019, č. j. MMZL 155325/2019, sp. zn. MMZL-SÚ-067191/2016/Fa, o umístění stavby „*Polyfunkční dům, třída Tomáše Bati*“, na pozemcích parc. č. XA (ostatní plocha), parc. č. XB (zahrada), parc. č. XC (ostatní

plocha), parc. č. XD (ostatní plocha), v katastrálním území P. (dále jen „stavební záměr“), a o vydání stavebního povolení na stavbu tohoto polyfunkčního domu. Současně stanovil podmínky pro umístění stavby, pro provedení těch částí stavby, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení, podmínky pro provedení a pro užívání stavby. Toto rozhodnutí stavební úřad vydal k žádosti stavebníka Mgr. Z. S. (dále jen „stavebník“) podané dne 23. 5. 2016. Odvolání, které proti jeho rozhodnutí žalobce podal, žalovaný zamítl v záhlaví uvedeným rozhodnutím. Stejně postupoval krajský soud, který napadeným rozsudkem zamítl žalobu podanou proti rozhodnutí žalovaného.

[2] Krajský soud se v odůvodnění neztotožnil se žalobní námitkou, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné. Uvedl, že z rozhodnutí je zřejmé a seznatelné, na základě jakých důvodů dospěl žalovaný k závěru, že námitky žalobce uplatněné v odvolání jsou nedůvodné a rozhodnutí stavebního úřadu správné. Žalovaný se podle krajského soudu dostatečně a srozumitelně vypořádal se všemi uplatněnými námitkami, a to v míře odpovídající jejich relevanci pro posuzovanou věc. Dále uvedl, že se žalovaný zákonným způsobem vypořádal i se 45 námitkami převážně technického charakteru. Závěr žalovaného, že žalobce jimi překročil své námitkové oprávnění vyplývající z § 114 odst. 1 stavebního zákona, ovšem korigoval. Konstatoval, že uplatněné námitky zakládají žalobci postavení účastníka společného územního a stavebního řízení, a proto bylo povinností správních orgánů zabývat se těmito námitkami věcně, což také učinily. Poznamenal však, že toto ustanovení nevymezuje podmínky pro přípustnost námitek vznesených účastníkem řízení, ale stanoví podmínky pro jejich věcný rozsah a způsob odůvodnění. Naplnění těchto podmínek je podle krajského soudu stavební úřad, případně žalovaný, povinen posoudit vždy a teprve na základě tohoto posouzení může učinit závěr o tom, zda k nim lze přihlížet, či nikoliv. Krajský soud přitom poukázal na to, že z průběhu správního řízení i z odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů vyplývá, že správní orgány se těmito námitkami věcně zabývaly.

[3] Dále krajský soud neshledal, že by správní orgány postupovaly v rozporu s § 89 odst. 6 stavebního zákona. S poukazem na obsah správního spisu uvedl, že stavební úřad vyzval žalobce, aby se s námitkou týkající se rozsahu jeho věcného břemene chůze a jízdy přes pozemek stavebníka obrátil na příslušný orgán veřejné moci ve lhůtě 60 dnů ode dne doručení výzvy, a že jej rovněž upozornil, že neučiní-li tak ve stanovené lhůtě, posoudí tuto otázku sám. Na základě tohoto postupu stavebního úřadu pak krajský soud uzavřel, že správní orgány postupovaly v souladu s § 89 odst. 6 stavebního zákona ve spojení s § 57 odst. 1 písm. b) správního řádu. Ztotožnil se přitom se žalovaným i v tom, že k uplatnění této občanskoprávní námitky bylo namíste vyzvat právě žalobce, neboť to byl on, kdo otázku rozsahu věcného břemene od samého počátku činil spornou, a proto je to také on, kdo se má v souladu se zásadou *vigilantibus iura* aktivně domáhat ochrany tohoto práva.

[4] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce, že stavební úřad neměl pravomoc učinit si úsudek o otázce rozsahu věcného břemene a že v případě pasivity stavebníka je třeba územní a stavební řízení zastavit. Takový právní názor je totiž podle krajského soudu v přímém rozporu s § 57 odst. 2 *in fine* správního řádu, jehož účelem je snaha zabránit případnému „zablokování“ rozhodovací činnosti příslušného správního orgánu. Správní

pokračování

orgány se tak podle něj nedopustily excesivní úvahy, pokud námitku týkající se rozsahu věcného břemene posoudily samy.

[5] Námitku, v níž žalobce správním orgánům vytýkal absenci jejich snahy pokusit se dosáhnout mezi účastníky dohody o občanskoprávní námitce, posoudil krajský soud taktéž jako nedůvodnou. Uvedl, že ze správního spisu naopak vyplývá, že stavební úřad na základě žalobcem opakovaně vznášených námitek vůči stavebnímu záměru vyzýval stavebníka k úpravě a doplnění předložené projektové dokumentace tak, aby korespondovala mimo jiné i s požadavky žalobce. Dále zdůraznil, že stavební úřad mu k vyřešení občanskoprávní námitky poskytl dostatečný prostor, avšak žalobce toho nevyužil.

[6] Jako nedůvodnou označil také námitku, že stavební záměr zasahuje do stavby ve vlastnictví žalobce – do kanalizační přípojky, která vede přes pozemky ve vlastnictví stavebníka. Krajský soud dospěl k závěru, že tato námitka postrádá relevanci ve vztahu k žalobou napadenému rozhodnutí, neboť otázka souladnosti přeložení kanalizační přípojky na pozemcích stavebníka se zákonem, nebyla předmětem řízení o žádosti stavebníka o vydání společného povolení. Správní orgány se podle něj s námitkou ohledně charakteru i technické specifikace kanalizační přípojky vypořádaly důkladně a jejich závěry jsou dostatečné a srozumitelné.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž uplatnil důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[8] Stěžovatel má předně za to, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný. Krajský soud v něm totiž uvedl, že bylo povinností správních orgánů zabývat se 45 námitkami převážně technického charakteru věcně, což také učinily. Žádné věcné odůvodnění však ani jedno ze správních rozhodnutí neobsahuje. Závěry krajského soudu jsou podle stěžovatele nepřesvědčivé a zmatečné. Krajský soud totiž na jednu stranu koriguje právní názor žalovaného, avšak současně „*zcela lapidárně*“ konstatuje, že věcný přezkum námitek proběhl. Jediný náznak vypořádání námitek se podle stěžovatele objevuje na konci odstavce 17 napadeného rozsudku, v němž krajský soud uvádí, že „*se v řadě případů jedná o námitky zcela obecné, dostatečně neodůvodněné (zejména z hlediska dotčení na jeho právech), a navíc se paušálně opakující.*“ Z takto formulovaného právního závěru však není podle stěžovatele zřejmé, o kterých ze 45 námitek krajský soud hovoří, a stěžovatel proto nemá žádný argumentační prostor se k němu vyjádřit. Má proto za to, že jde o zcela zřejmý případ nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.

[9] Stěžovatel dále nesouhlasí se způsobem, jakým krajský soud vypořádal jeho námitku týkající se povinnosti správních orgánů pokusit se o dosažení možné dohody ve sporu o rozsah věcného břemene. Uvedl, že podstatou jeho žalobní námitky nebyl postup stavebního úřadu poté, co nedošlo k dohodě, ale skutečnost, že správní orgán rozhodl bez dalšího, aniž by se o dohodu vůbec pokusil. Má za to, že správní orgán se má v první řadě sám aktivně pokusit o dohodu a teprve tehdy, pokud k ní nedojde, využít jiné procesní instituty. Splnění této povinnosti, tak podle něj nelze spatřovat v poskytnutí dostatečného

prostoru k vyřešení sporné otázky. To vyplývá i z dikce § 89 odst. 6, respektive § 114 stavebního zákona, podle kterých je předpokladem dalšího postupu při vypořádávání občanskoprávních námitek skutečnost, že nedošlo k dohodě. Pokus o možnou dohodu je tak nutnou podmínkou pro další postup v řízení. Krajský soud však tuto zákonnou povinnost pominul, neboť uzavřel, „že další pokusy o dohodu účastníků ze strany správních orgánů by nebyly úspěšné.“ Podle stěžovatele však není zřejmé, o jakých dalších pokusech krajský soud hovoří, neboť v předložené věci neproběhl pokus žádný. Odůvodnění krajského soudu je v této části nejen nesprávné, ale i nepřezkoumatelné, neboť se co do podstaty věci se žalobní námitkou zcela míjí.

[10] V další kasační námitce stěžovatel namítá, že stavební úřad sám věcně hodnotil otázku rozsahu věcného břemene, ačkoli k tomu nebyl oprávněn. Z § 89 odst. 6 stavebního zákona podle něj vyplývá, že stavební úřad si může o námitce občanskoprávní povahy učinit úsudek sám jen tehdy, pokud se nejedná o námitku týkající se rozsahu vlastnických nebo jiných věcných práv. Tuto výluku pak podle něj neprolamuje ani skutečnost, že jej stavební úřad neúspěšně vyzval k podání žaloby k soudu v občanském soudním řízení. Stěžovatel se domnívá, že stavební úřad měl k podání žaloby vyzvat stavebníka, a nikoli jeho, neboť je to stavebník, kdo se „něčeho“ dožaduje a kdo hodlá na pozemku zatíženém právem věcného břemene realizovat stavební záměr. Domnívá se proto, že pokud zůstal stavebník pasivní, měl stavební úřad společně řízení o umístění stavby a o vydání stavebního povolení zastavit. Krajský soud navíc tuto žalobní námitku vůbec nevypořádal.

[11] Konečně stěžovatel namítá, že se krajský soud nijak nevyjádřil k návrhu na provedení důkazu spisem „SÚ Zlín – MMZL-SÚ091752/2015/Fa“. Tím však podle něj zatížil řízení vadou, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, neboť jeho žalobní argumentaci týkající se zásahu do kanalizační přípojky tak mohl posoudit pouze formálním odkazem na správnost správních rozhodnutí. Stěžovateli proto nezbyvá nic jiného, než svoji žalobní argumentaci vztahující se ke kolizi obou staveb (kanalizační přípojky a stavebního záměru) v kasační stížnosti zopakovat. Jelikož tuto jeho argumentaci krajský soud nevypořádal, je jeho rozsudek i z tohoto důvodu nepřezkoumatelný.

[12] Žalovaný odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a uvedl, že stěžovatel nedostál své povinnosti uvést v námitkách, v čem konkrétně spatřuje dotčení svých práv. V průběhu řízení před stavebním úřadem ani nereagoval na skutečnost, že stavební úřad jeho výhrady proti způsobu zpracování a obsahu projektové dokumentace v součinnosti se stavebníkem „řešil a vyřešil“. Má za to, že pokud z námitek nevyplývá zásah do práv stěžovatele, pak k námitkám nelze přihlížet (ve většině ze 45 námitek jde jen o povšechný názor stěžovatele na formu a obsah zpracování projektové dokumentace). Námitkám, které „nějaké“ porušení právního předpisu či absenci podkladu uváděly a specifikovaly možné dotčení vlastnických a věcných práv stěžovatele, stavební úřad vyhověl nebo je vypořádal. Žalovaný dále poukázal na to, že stěžovatel ani v kasační stížnosti neuvedl, která z jeho 45 uplatněných technických námitek proti projektové dokumentaci upozorňující na přímé dotčení jeho práv je právě ta, ke které nebylo přihlédnuto. To, co stěžovatel tvrdí v kasační stížnosti, je v rozporu se skutečností – retenční nádrž byla na základě námitek stěžovatele přesunuta a v dokumentaci zakreslena, námitky týkající se kanalizační přípojky správní orgány vypořádaly, statická část neabsentuje.

pokračování

[13] Žalovaný dále uvedl, že stavební úřad dostal rovněž své povinnosti pokusit se o dosažení dohody mezi účastníky. V této souvislosti odkázal na strany 11-13 svého rozhodnutí a doplnil, že na základě předchozího řízení týkajícího se kanalizační přípojky bylo zřejmé, že pokusy o dohodu budou neúspěšné.

[14] K otázce vypořádání občanskoprávní námitky žalovaný uvedl, že stavební úřad postupoval správně, pokud s touto námitkou odkázal k soudu právě stěžovatele a nikoli stavebníka. Stavebník totiž v projektové dokumentaci počítal s tím, že stěžovatelovo právo chůze a jízdy přes stavebníkův pozemek zůstane i po realizaci stavby zachováno. Byl to naopak stěžovatel, kdo tvrdil, že hodlá své věcné právo realizovat ve větším rozsahu, než jak vyplývá ze stavebního záměru. Rozsah jeho práva přitom nebyl v dostupných listinách nijak specifikován, stavební úřad proto postupoval v souladu s příslušným ustanovením občanského zákoníku tak, aby věcné břemeno povinného zatěžovalo co nejméně a aby se jeho výkon nedostal do rozporu s dobrými mravy.

[15] K námitce týkající se kolize stavebního záměru se stavbou kanalizační přípojky žalovaný uvedl, že sám žalobce se přeložení této stavby původně dožadoval, což stavebník nakonec i učinil. Stavba kanalizační přípojky se stavebním záměrem nekoliduje a navíc není předmětem dotčeného společného řízení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v intencích § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a v rozsahu uplatněných námitek. Vady, ke kterým by musel přihlédnout z úřední povinnosti, neshledal, a po posouzení vznesených námitek dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[17] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, neboť pouze přezkoumatelný rozsudek umožňuje věcné posouzení ostatních kasačních námitek. Stěžovatel tvrdí, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů i pro nesrozumitelnost. Existenci takové vady však kasační soud neshledal.

[18] Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře mnohokrát vyložil, které z důvodů vedou k nesrozumitelnosti soudních rozhodnutí (srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, nebo ze dne 12. 12. 2003, č. j. 2 Ads 33/2003 - 78). Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak soud ve věci rozhodl – zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl. Dále lze mezi důvody nesrozumitelnosti řadit i ty případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75).

[19] Stěžovatel spatřuje nesrozumitelnost napadeného rozsudku v tvrzené zmatečnosti některých závěrů krajského soudu. Konkrétně za zmatečnou stěžovatel označuje korekci právního názoru žalovaného provedenou krajským soudem. Domnívá se, že nelze současně korigovat závěr žalovaného, podle kterého stěžovatel nebyl vůbec oprávněn námitky převážně technického charakteru ve správním řízení vznášet, a současně „zcela lapidárně“ konstatovat, že věcný přezkum těchto námitek proběhl. Nejvyšší správní soud nemá tuto

část napadeného rozsudku za nesrozumitelnou. Je z ní zcela zřejmé, že krajský soud nepřisvědčil právnímu názoru žalovaného ohledně přípustnosti uvedených námitek, a proto jeho závěr korigoval. Navzdory tomu však neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným (pro nedostatek důvodů), neboť dospěl k závěru, že zejména stavební úřad se těmito námitkami dostatečným způsobem fakticky na stranách 17-18 svého rozhodnutí zabýval. Korekce uvedeného právního závěru tedy nečiní napadený rozsudek nesrozumitelným, neboť navazující závěr, k němuž krajský soud dospěl, není s touto korekcí v žádném rozporu.

[20] Stěžovatel považuje rozsudek krajského soudu za nepřezkoumatelný i pro nedostatek důvodů. Rovněž k této vadě se Nejvyšší správní soud již mnohokrát vyjádřil (srov. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS). Z ustálené rozhodovací praxe vyplývá, že rozhodnutí je přezkoumatelné, pokud je z něj patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jak uvážil o zásadních a podstatných skutečnostech a proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a jejich stěžejní argumentaci za lichou.

[21] Tato kritéria napadený rozsudek splňuje. Krajský soud se dostatečným způsobem zabýval předmětem sporu, své závěry srozumitelně a dostatečným způsobem vysvětlil, a je tak zřejmé, na základě jakých úvah k nim dospěl. Nejvyšší správní soud připomíná, že krajský soud není povinen reagovat na každou dílčí žalobní námitku; stačí, pokud se vypořádá s obsahem a smyslem žalobní argumentace. Vypořádání stěžejních námitek totiž konzumuje vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, či ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, a nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08).

[22] Stěžovateli předně nelze dát za pravdu v tom, že závěr uvedený v odstavci 17 napadeného rozsudku mu neumožňuje vznést žádnou argumentaci. Týká se charakteru 45 technických námitek, které správní orgány měly podle stěžovatele jednotlivě vypořádat, avšak nevypořádaly. Krajský soud přisvědčil žalovanému v tom, *„že se v řadě případů jedná o námítky zcela obecné, dostatečně neodůvodněné (zejména z hlediska dotčení na jeho právech), a navíc se paušálně opakující, aniž by žalobce reflektoval onu skutečnost, že stavebník k požadavku stavebního úřadu technickou část projektové dokumentace opakovaně upravoval.“* Uvedené námítky jsou obsaženy ve správním spise. Zpochybňovaný závěr správních orgánů, kterému dal krajský soud zapravdu, tak s nimi lze bez potíží konfrontovat a ani použitá formulace *„v řadě případů“*, *„zcela obecné“*, *„dostatečně neodůvodněné“* a *„paušálně se opakující“*, nečiní tento závěr nepřezkoumatelným. Součástí těchto 45 námitek totiž byla i námitka kolize stavebního záměru se stavbou kanalizační přípojky ve vlastnictví stěžovatele, kterou stěžovatel konkretizoval a uvedl, jakým způsobem přímo zasahuje do jeho vlastnického práva, a kterou se proto všechny přezkumné orgány samostatně zabývaly (krajský soud v odstavci 27 napadeného rozsudku). Ostatní stěžovatelovy námítky, jak Nejvyšší správní soud ověřil ze správního spisu, jsou vskutku *zcela obecné, dostatečně neodůvodněné (zejména z hlediska dotčení na jeho právech)*. Nejvyšší správní soud tak má zato, že bylo v silách stěžovatele identifikovat, které námítky považuje krajský soud ve shodě se správními orgány za příliš obecné a nedostatečně odůvodněné, a proto zcela jistě mohl v případě nesouhlasu s tímto závěrem věcně polemizovat.

pokračování

[23] Stěžovatel dále namítá, že se krajský soud nezabýval podstatou jedné z jeho žalobních námitek. I z tohoto důvodu proto považuje rozhodnutí krajského soudu za nepřezkoumatelné. I zde se však mylí. Stěžovatel namítal, že se správní orgány vůbec nepokusily dosáhnout mezi účastníky řízení dohody ohledně rozsahu stěžovatelova práva z věcného břemene tak, jak to požaduje § 89 odst. 6 stavebního zákona. Krajský soud dospěl k závěru, že stavební úřad poskytl stěžovateli dostatečný prostor k vyřešení této otázky, avšak stěžovatel toho nevyužil. Dále vyjádřil pochybnosti o „opravdovosti“ jeho zájmu o dosažení dohody se stavebníkem, když poukázal na závěr žalovaného, podle kterého stěžovatel v průběhu řízení vůbec nereflektoval skutečnost, že stavebník v souvislosti s jeho námitkami technickou část projektové dokumentace opakovaně upravoval. Přisvědčil proto žalovanému, že další pokusy o dohodu účastníků ze strany správních orgánů by nebyly úspěšné a zbytečně by ještě více prodlužovaly délku řízení. Je tedy zřejmé, že i krajský soud, ač to výslovně neuvedl, považoval tuto námitku za obstrukční s tím, že jejím cílem ve skutečnosti nemělo být předejití občanskoprávního soudního sporu, ale pouze oddálení konečného vyřešení sporu před správními orgány.

[24] Nejvyšší správní soud nesouhlasí ani s tím, že krajský soud vůbec neposoudil stěžovatelovu žalobní námitku, v níž namítal překročení pravomoci správních orgánů při vypořádání občanskoprávní námítky týkající se rozsahu věcného břemene. Tuto námitku krajský soud vypořádal v odstavcích 24-25 napadeného rozsudku. Poukázal v nich na § 89 odst. 6 stavebního zákona a § 57 odst. 2 *in fine* správního řádu a dovodil z nich, že pokud žaloba o občanskoprávní námitce nebyla u soudu v občanském soudním řízení v určené lhůtě podána, je možné v řízení před správními orgány pokračovat a že správní orgány jsou v takovém případě samy oprávněny uplatněnou občanskoprávní námitku vypořádat.

[25] Poslední důvod nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku stěžovatel spatřuje ve skutečnosti, že se krajský soud nezabýval jeho žalobní argumentací týkající se zásahu do kanalizační přípojky. Krajský soud v odstavci 27 napadeného rozsudku uvedl, že tato námitka není pro předloženou věc relevantní, neboť otázka souladnosti přeložení kanalizační přípojky na pozemku stavebníka se zákonem nebyla předmětem společného územního a stavebního řízení o žádosti stavebníka. Tím dostatečným způsobem vysvětlil, proč se související žalobní argumentací nezabýval. Jeho rozsudek tak ani z tohoto důvodu nelze považovat za nepřezkoumatelný. Námitka nepřezkoumatelnosti je proto nedůvodná.

[26] Pokud jde o věcný přezkum, stěžovatel krajskému soudu vytýká jeho závěr, v němž konstatoval, že „*uplatněné námitky zakládají žalobci postavení účastníka společného územního a stavebního řízení, a to z důvodu potenciálního dotčení jeho vlastnických práv k sousednímu pozemku. Z tohoto důvodu bylo povinností správních orgánů se zabývat těmito námitkami proti stavebnímu záměru věcně, což také učinily.*“ Stěžovatel však namítá, že ani jedno ze správních rozhodnutí věcné vypořádání těchto námitek neobsahuje a uvedený závěr krajského soudu je tak nesprávný. Jedná se nejen o vypořádání 45 námitek převážně technického charakteru, které stěžovatel ve správním řízení uplatnil, ale i o vypořádání občanskoprávní námítky ohledně rozsahu práva z věcného břemene.

[27] Podle § 114 odst. 1 věty první stavebního zákona může účastník uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě.

[28] Toto ustanovení Nejvyšší správní soud opakovaně vyložil tak, že není úkolem správních soudů provádět obecnou kontrolu úkonů veřejné správy. Není-li žalobce občanské sdružení chránící veřejný zájem, je jejich úkolem provést přezkum pouze v rozsahu, v jakém dané rozhodnutí bezprostředně zasahuje do právní sféry žalobce. Žalobci tak nepřísluší dovolávat se práv třetích osob či veřejného zájmu, který by přímo nesouvisel s jeho vlastnickým právem. (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005 - 86, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2015, č. j. 9 As 67/2014 - 48, ze dne 28. 6. 2023, č. j. 7 As 354/2021 - 27, ze dne 18. 5. 2023, č. j. 10 As 263/2021 - 53).

[29] Stěžovatel však v posuzované věci v souvislosti se svými námitkami převážně technického charakteru, které uplatnil v podání ze dne 7. 9. 2016, až na jedinou výjimku (zásah do kanalizační přípojky) žádný bezprostřední zásah do své právní sféry netvrdí. Namítal například, že „*stavební řízení k danému objektu není možné vést jako „Spojené řízení“, protože daný objekt vyžaduje mj. povolení vodoprávního a silničního správního úřadu, které je možné získat až po vydání územního rozhodnutí*“, nebo že „*není doloženo vyjádření příslušného odboru pro nakládání s dešťovými vodami, v dokumentaci stavební části zcela chybí popis nakládání s dešťovými vodami, výpočet bilancí dešťových vod, vnější odvodňované plochy, maximální odtok vod z území, posouzení kapacity stávající kanalizace.*“ Nejvyšší správní soud nepovažuje za nutné zde všechny tyto námitky rekapitulovat, pouze uzavírá, že nahlédnutím do správního spisu ověřil, že až na uvedenou výjimku v nich stěžovatel netvrdí přímé dotčení svých vlastnických práv.

[30] Krajský soud k těmto námitkám (a rovněž k občanskoprávní námitce uplatněné stěžovatelem v jiném podání) uvedl, že stavební úřad se jimi dostatečným způsobem zabýval na stranách 17-18 svého rozhodnutí a že žalovaný stěžovateli správně vytknul, že v řadě případů své námitky dostatečně neodůvodnil a ty tak zůstaly příliš obecné. Ačkoli má stěžovatel pravdu v tom, že tyto námitky tak zůstaly věcně neposouzeny, nemá tato skutečnost vzhledem k § 114 odst. 1 stavebního zákona vliv na zákonnost žalovaného rozhodnutí. Je třeba ovšem také zdůraznit, že námitku zásahu do kanalizační přípojky a námitku zásahu do práva z věcného břemene správní orgány věcně vypořádaly, tudíž závěr krajského soudu v tomto ohledu není lichý.

[31] Jeho závěr, že stěžovatel svými technickými a nedostatečně odůvodněnými námitkami nepřekročil své námitkové oprávnění, však není správný. Stěžovatel se totiž nenacházel v postavení účastníka podle § 109 písm. g) stavebního zákona (ve znění účinném do 31. 12. 2017, respektive ve znění účinném ke dni zahájení společného územního a stavebního řízení), kterému přísluší ochrana veřejného zájmu, ale v postavení účastníka podle § 109 písm. e) téhož zákona. Jako takovému mu proto příslušelo uplatňovat pouze námitky proti přímému dotčení jeho vlastnických práv. Výrok napadeného rozsudku však navzdory tomuto dílčímu pochybení přesto ob stojí, neboť rozsudek, jak Nejvyšší

pokračování

správní soud uvedl výše, je přezkoumatelný, řízení před krajským soudem není zatíženo žádnou vadou, která by mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí (jak soud vysvětlí níže), a korekcí tohoto závěru Nejvyšší správní soud nepřekročí rámec posuzované věci, neboť otázkou přípustnosti těchto námitek se kromě krajského soudu zabývaly rovněž správní orgány (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 Afs 104/2008 - 66).

[32] Ani skutečnost, že se správní orgány aktivně nepokusily dosáhnout dohody mezi stěžovatelem a stavebníkem ohledně rozsahu stěžovatelova práva z věcného břemene, nemá vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud předně považuje za zcela dostačující, pokud stavební úřad společné územní a stavební řízení přerušil, aby stranám buď vytvořil prostor k dohodě o občanskoprávní námitce (i když bez jeho aktivní účasti), anebo aby stěžovateli umožnil podat žalobu u soudu v občanském soudním řízení. Pokud stěžovatel opravdu chtěl předejít občanskoprávnímu soudnímu sporu, jak v kasační stížnosti tvrdí, pak měl reálnou možnost pokusit se se stavebníkem dohodnout. Ačkoli stavební úřad může do jisté míry pomoci sporným stranám tím, že jednání o dohodě vyvolá, jeho aktivní účast není nezbytným ani jediným předpokladem k nalezení dohody. Tím je pouze ochota stran se na této otázce dohodnout. Stavebnímu úřadu, žalovanému i krajskému soudu je však třeba dát za pravdu v tom, že z procesních úkonů stěžovatele ve správním řízení vyplývá, že o dohodu se stavebníkem ve skutečnosti neměl zájem. Ačkoli z obsahu správního spisu opravdu vyplývá, že stavebník svoji projektovou dokumentaci opakovaně upravoval, aby tím mimo jiné vyhověl i některým požadavkům stěžovatele (např. zakreslení retenční nádrže, jeho požadavek na přeložení kanalizační přípojky, „absence statické části“), ten na tuto skutečnost nijak nereagoval a buď tyto námitky uplatnil v odvolacím řízení znovu, anebo v případě přeložení kanalizační přípojky naopak oproti svému předchozímu požadavku namítl nezákonnost tohoto úkonu stavebníka. Jelikož stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl, jak se konkrétně tento postup stavebního úřadu negativně projevil v jeho právech (s výjimkou tvrzení, že chtěl předejít občanskému soudnímu řízení, k němuž však nedošlo), má Nejvyšší správní soud v shodě se žalovaným za to, že absence aktivní snahy stavebního úřadu o dohodu mezi stěžovatelem a stavebníkem nemá vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

[33] Krajský soud správně posoudil i žalobní námitku, v níž stěžovatel namítal, že stavební úřad překročil svou pravomoc, pokud občanskoprávní námitku týkající se rozsahu jeho práva z věcného břemene posoudil sám. Postup stavebního úřadu při řešení námitek upravuje v územním řízení § 89 odst. 6 stavebního zákona. Podle tohoto ustanovení platí, že námitku, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad posoudí na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka nepřesahuje rozsah jeho působnosti. Nedošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případě námitek týkajících se existence nebo rozsahu vlastnických nebo jiných věcných práv.

[34] Výkladem obsahově téměř shodného ustanovení (§ 114 odst. 3 stavebního zákona) se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 10. 12. 2019, č. j. 1 As 172/2019 - 31. Toto ustanovení, které upravuje postup stavebního úřadu při řešení občanskoprávní námítka ve stavebním řízení, se od § 89 odst. 6 stavebního zákona liší pouze tím, že ve větě

za středníkem zahrnuje kromě vlastnických práv i jiná věcná práva. Nejvyšší správní soud neshledává žádný důvod, pro který by měl být postup při řešení občanskoprávní námitky týkající se existence či rozsahu jiných věcných práv odlišný od postupu při řešení občanskoprávní námitky týkající se existence nebo rozsahu vlastnických práv. Tento výklad tak lze aplikovat i na § 89 odst. 6 stavebního zákona.

[35] Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl, že „[n]edojde-li k dohodě účastníků řízení, je povinností stavebního úřadu postupovat podle § 57 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, tedy vyzvat účastníka řízení, který námitku uplatnil, aby podal žádost o zahájení řízení před soudem, přičemž mu k tomu současně usnesením určí podle § 39 odst. 1 správního řádu přiměřenou lhůtu. Pokud se účastník řízení na soud obrátí, musí stavební úřad řízení až do pravomocného rozhodnutí soudu přerušit. Jestliže tak neučiní, pravomoc rozhodnout o námitce se vrací stavebnímu úřadu, který musí v řízení pokračovat a učinit si o uplatněné námitce úsudek sám.“ V rozsudku ze dne 23. 4. 2008, č. j. 9 As 61/2007 - 52, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[t]ento souběh pravomocí, resp. jejich „přelévání“, či dalo by se také říci jistá elasticita je vysvětlitelná tím, že účelem stavebního řízení je dospět vždy co nejehospodárnější a nejrychlejší cestou k vyřešení všech námitek a sporů, a tím i k efektivitě tohoto řízení.“

[36] Z uvedeného vyplývá, že krajský soud posoudil vznesenou námitku v souladu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu a že postupu správních orgánů, které vyzvaly stěžovatele, aby se ve stanovené lhůtě s námitkou týkající se rozsahu jeho práva z věcného břemene obrátil na soud v občanském soudním řízení, nebo aby v téže lhůtě předložil dohodu se stavebníkem, nelze nic vytknout. Byl to totiž právě stěžovatel, kdo občanskoprávní námitku ve společném územním a stavebním řízení vznesl a byl to tedy on, kdo měl důvodnost této námitky prokázat. Závěry krajského soudu jsou správné. I tato námitka je proto nedůvodná.

[37] Ani poslední kasační námitka není důvodná. Stěžovatel v ní namítá, že řízení před krajským soudem je zatíženo vadou, která může mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Krajský soud se totiž podle něj nevyjádřil k návrhu na provedení důkazu spisem stavebního úřadu sp. zn. MMZL-SÚ091752/2015/Fa. To, že krajský soud tento důkaz neprovedl, vedlo podle stěžovatele také k tomu, že jeho žalobní argumentaci týkající se zásahu do kanalizační přípojky krajský soud nemohl posoudit jinak než formálním odkazem na správnost rozhodnutí správních orgánů, takže byl stěžovatel, podle svých slov, nucen svoji žalobní argumentaci v kasační stížnosti zopakovat.

[38] Krajský soud ve shodě se správními orgány uvedl, že tato námitka není pro posuzovanou věc relevantní, neboť otázka souladnosti přeložky kanalizační přípojky na pozemku stavebníka se zákonem nebyla předmětem řízení o jeho žádosti o vydání společného povolení. Správní orgány se podle krajského soudu kolizí obou staveb zabývaly a posoudily ji důkladně, o čemž svědčí i opakované výzvy stavebního úřadu adresované stavebníkovi na doplnění projektové dokumentace o objekt stávající kanalizační přípojky a jejího přeložení nebo jiného technického řešení. Touto argumentací krajský soud srozumitelně vysvětlil, proč navržený důkaz neprovedl, a nelze tak stěžovateli přisvědčit v tom, že by se krajský soud s uvedeným návrhem nijak nevypořádal. Ačkoli by bylo jistě vhodnější, pokud by se s navrženým důkazem krajský soud vypořádal výslovně, a nikoli

pokračování

pouze implicitně, nemá jeho postup vliv na zákonnost napadeného rozsudku, jak namítá stěžovatel. Stěžovatel jím totiž hodlal prokázat pouze skutečnost, že stavba kanalizační přípojky na pozemku stavebníka není nepovolenou stavbou a že její odstranění nebylo nařízeno. Tato skutečnost však nejenže nemá pro posuzovanou věc význam, ale žalovaný ji ani nečinil spornou a žádné závěry z ní nebo z jejího případného opaku nevyvozoval.

IV. Závěr a náklady řízení

[39] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. zamítl.

[40] O nákladech řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 a 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, kasační soud proto žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal. Osoby zúčastněné na řízení mají podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jim vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem. Soud jim na návrh může rovněž přiznat náhradu i dalších nákladů řízení, existují-li pro to důvody hodné zvláštního zřetele. Osoby zúčastněné na řízení žádnou soudem uloženou povinnost neplnily, ani o přiznání dalších nákladů řízení nežádaly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že nemají právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 7. prosince 2023

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu